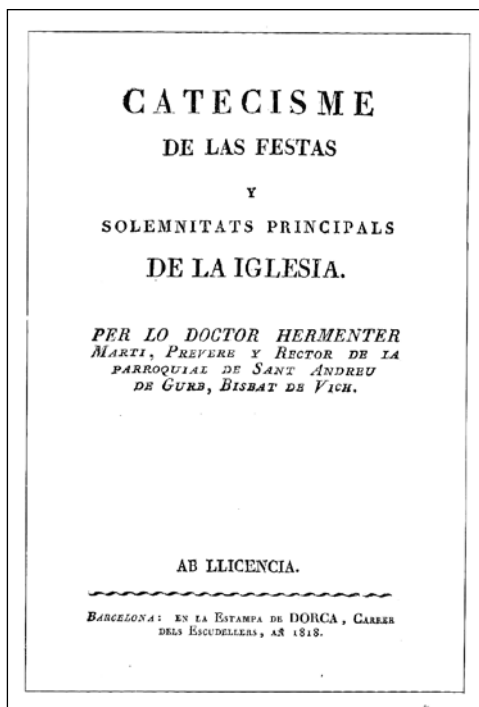

Des del nostre arxiu

HERMENTER MARTÍ I EL SEU “CATECISME DE LES FESTES”

L'Arxiu Episcopal de Vic publicava l'any 1989 una edició facsímil del “Catecisme de les festes”, original d'Hermenter Martí, el qual fou rector de la parròquia de Sant Andreu de Gurb entre els anys 1803 i 1825. L'obra havia estat impresa a Barcelona l'any 1818. Va ser casual el fet que l'obra m'arribés a les mans i segurament no hi hauria parat gaire atenció si no m'hagués adonat que la introducció anava a càrrec de mossèn Salvador Bardolet, al qual dedicàvem fa poques setmanes en aquest mateix mitjà un comentari del seu treball titulat “Pregàries”.

El cas és que la introducció de Bardolet, referint-se a les dades biogràfiques d'Hermenter Martí, i l'enrenou que va ocasionar el seu "Catecisme de les Festes", va ser motiu d'una atraient lectura.

Una breu ullada a la biografia d'Hermenter Martí ja crida l'atenció: neix a Cardona l'any 1767; ingressa a la Universitat de Cervera el 1783 i el 1786 ja havia cursat estudis de filosofia i es graduava de batxiller. El 1791 obté el grau de llicenciat i doctorat en teologia i, tot seguit, passa a estudiar a la Facultat de Jurisprudència Civil a la mateixa Universitat. Fa oposicions per diferents canongies, les quals no guanya, fins que n'obté una a l'església col·legial de Cardona el 1797. El mateix mes és admès a La Reial Acadèmia de Sagrats Cànon, Litúrgia, Història i Disciplina Eclesiàstica de Madrid. Poc temps després és nomenat visitador general del bisbat de Cuenca. I ara, podríem dir, ve la contradicció tenint en compte el currículum i el bagatge exposat: l'any 1803, el bisbe de Vic Francesc de Veyan convoca oposicions per al rectorat de tres parròquies del bisbat, entre les quals hi ha la de Gurb, a la qual es presenta Hermenter Martí i la guanya. En pren possessió el juliol de 1803, quan tenia 35 anys.

En la introducció a l'obra "El Catecisme de les Festes" de mossèn Salvador Bardolet ja es pregunta: "*¿Per quina raó el Dr. Hermenter Martí, procedent del bisbat de Solsona i després de cercar canongies i d'altres càrrecs i beneficis per mitja Espanya, es presenta a oposicions de rector al bisbat de Vic?*". Tot i manifestar que no ho sap, sí que aventura una raó, la presència a la seu de Vic del bisbe Francesc de Veyan, creador de la Biblioteca Episcopal i amic d'Hermenter Martí ja de temps enrere. El "Catecisme de les Festes" però, va ser prohibit per un edicte signat pel llavors bisbe de Vic, Ramon Strauch, un any després de la seva aparició. Tot i això, el 1823 és editat en versió castellana a Madrid, un any després, però, també és prohibit. De fet, l'afer de l'obra d'Hermenter és, podríem dir, una lleu conseqüència del corrent il·lustrat i reformista que va des del Concili de Trent, 1563, al Vaticà I, 1869. Un llarguíssim espai de temps durant el qual, uns volien mantenir uns criteris doctrinals ja existents, mentre que altres sectors creien que havien de renovar-se.

Centrant-nos en el "Catecisme de les Festes" d'Hermenter, hem de situar-nos en el seu temps, una parròquia rural i una comunitat parroquial a la qual anava

CAPÍTOL PRIMER.

Dels Diumenges y festas de la Iglesia en general.

- P. **Q**ue vol dir *Diumenge*?
- F. Dia del Señor.
- P. Per que 's dona aqueix nom al primer dia de la setmana?
- F. Perque es consagrat especialment al servey de Deu nostre Señor.
- P. Y ha estat sempre consagrat especialment al servey de Deu lo *Diumenge* entre los dias de la setmana?
- F. No Pare, que en la lley antigua era dedicat á ell ab especialitat lo dissapte?
- P. Y per qué era dedicat á Deu lo dissapte?
- F. Perque es lo dia del repos de Deu.
- P. Que entens per lo dia del repos de Deu?
- F. Lo dia que cessá de criar cosas novas.
- P. Y per qué en la lley nova se ha mudat lo dissapte en lo *Diumenge* ó primer dia de la setmana?
- F. Perque en *Diumenge* resuscitá Christo Señor nostre, y en semblant dia se formá també la Iglesia per la vinguda del Esperit Sant.
- P. Y qui feu aqueixa mudansa de dissapte en *Diumenge*?

dirigida i cal suposar que ben pocs dels membres comunitaris sabien llegir. En el pròleg de l'obra, Hermenter, textualment deixa escrit, "... ara us dono en escrit moltes coses que en transcurs de tants anys vos he dit de viva veu. Y me persuadesch que será de tanta major utilitat pera vosaltres, quant los que sabeu llegir podreu veure en vostres cases lo que es difícil retenir en la memòria sols per oirho anualment alguna vegada. Y veus aquí á que's dirigeix aquesta obra, y per que la titulo *Catecisme de las Festas...*".

Evidentment es fa difícil amb l'espai del nostre Full Dominical valorar l'obra de mossèn Hermenter. Això ja ho fa mossèn Bardolet en l'excel·lent introducció que acompanya el "Catecisme de les Festes" amb l'edició facsímil que va dur a terme l'Arxiu Episcopal. Cal tenir en conte l'antiguitat de l'obra i els feligresos de la parròquia rural als quals anava dirigida. Vegem-ne la capçalera i la primera plana del capítol primer dedicat als diumenges i festes de guardar com exemple de l'estructura de l'obra.

SANTA MARIA

MISSES

Dilluns 25, a les 8. **Dimarts 26**, a les 8: Carne Portús Parés. **Dimecres 27**, a les 8. **Dijous 28**, a les 8. **Divendres 29**, a les 8: Pere Crespo. **Dissabte 30**, a les 20. **Diumenge 1**, a les 12: Angeleta Serra i Joan; Pere Godayol Pujols; Pere Puig Rial; difunts del carrer Sant Pere.

VIDA CREIXENT

Reunió dels grups “Maria Assumpta” i “Simeó i Anna” el **dimarts dia 26**. El primer grup a les 4, el segon a les 5.

ORACIÓ I AMISTAT

Reunió el **dissabte dia 30**, a les 4 de la tarda.

GRÀCIA

MISSES

Dissabte 30, a les 19: Pere i Ànge-la. **Diumenge 1**, a les 11: ànimes; Vicenç i Motserrat.

SANT PAU

MISSES

Dissabte 30, a les 18: família Roca Orriols; esposos Joan Aumà i Con-

xita Buxó; família Cubí Carrera. **Diumenge 1**, a les 11: Missa i XX-XIIè homenatge a la vellesa.

XXXIIè HOMENATGE A LA VELLESA

Serà el **diumenge 1 de juliol** a la parròquia de Sant Pau. La missa serà a les 11 del matí. Quedarà suprimida la missa de 10.

BAPTISMES

Lluís Niankou Sagna Rodríguez, fill de Ousmane i Sònia.
Beatriz Aguilar Moreno, filla d'Ivan i Alexandra.

DEFUNCIONS

Pepeta Fonts Carles (89 anys) C/ Girona, 25.
Josep Vilarrasa Pablo (85 anys) C/ Torelló, 16.
Albert Casas Milian (73 anys) C/ Voltregà, 48.

**AGRAÏMENT I COMIAT
A LA COMUNITAT VEDRUNA**
El dia 8 de juliol a les 12,
Eucaristiad'agraïement i comiat
de la comunitat Vedruna de
Manlleu. N'anirem informant.